

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 28 marca 2023 r.

PS-Pi.431.1.1.2023

**Pani
Iwona Klusaczek
Kierownik
Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krzyżu Wielkopolskim
ul. Sienkiewicza 1
64-761 Krzyż Wielkopolski**

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w okresie od 30 stycznia 2023 r. do 15 lutego 2023 r. kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzyżu Wielkopolskim, określanym dalej skrótem MGOPS.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji, przedstawionych informacji i danych. Ustalenia zostały opisane w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez kierownika MGOPS w Krzyżu Wielkopolskim.

Ilekcroć w niniejszym piśmie użyto wyrazu ustawa, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) oraz skrótu K.p.a., należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje.

Kierownik Ośrodka posiada wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Na podstawie art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej Burmistrz Krzyża Wielkopolskiego upoważnił kierownika i pracownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

Gmina Krzyż Wielkopolski posiada Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027, co jest zgodne z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Strategia zawiera elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ww. ustawy, a za koordynowanie jej realizacji odpowiedzialny jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżu Wielkopolskim, co jest zgodne z art. 110 ust. 4 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 16 a ust. 1 i 4 ustawy, co roku sporządzana jest ocena zasobów pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymagania kwalifikacyjne określone w ustawie o pomocy społecznej, podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach zgodnie z art. 119 ust. 2 pkt 6 ustawy i posiadają aktualne legitymacje, zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893).

Zgodnie z art. 121 ust. 2 c ustawy pracownicy socjalni uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie wykonywania czynności zawodowych.

Wywiady środowiskowe, w tym aktualizacje, przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie miejsca, terminu, planowania i zatwierdzania pomocy. Sytuacja życiowa i dochodowa osób/rodzin korzystających z pomocy była opisana i udokumentowana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Świadczenia pieniężne przyznawano w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami dla poszczególnych form pomocy, odpłatność za usługi opiekuńcze naliczano zgodnie z Uchwałą Nr XXIII/179/2004 Rady Miejskiej w Krzyżu Wielkopolskim z dnia 30 listopada 2004 r., zmienioną Uchwałą Nr XXX/293/2018 Rady Miejskiej w Krzyżu Wielkopolskim z dnia 22 lutego 2018 r. W decyzjach ustalono zakres, okres świadczenia usług i zasady wnoszenia odpłatności, co jest częściowo zgodne z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

W przypadku zmiany sytuacji życiowej lub dochodowej osób/rodzin, dokonywano zmiany decyzji.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowości postępowania administracyjnego.

Stwierdzone nieprawidłowości.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku jest niezgodny ze wskaźnikiem wskazanym w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, to jest: 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 2000 mieszkańców lub 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 osób samotnie gospodarujących lub rodzin objętych pracą socjalną.

Na 1 pracownika socjalnego zatrudnionego w MGOPS w Krzyżu Wielkopolskim, w kontrolowanym okresie przypadało średnio 2091 mieszkańców i 68 środowisk objętych pracą socjalną.

Ośrodek nie realizuje współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie określonym w art. 17 ust. 2 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej.

W 2 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalania dochodu.

W 1. przypadku w zakresie zasiłku stałego, błędnie obliczono dochód klienta za kwiecień 2022 r. poprzez wliczenie do dochodu kwoty 300 zł zasiłku celowego przyznanego w ramach rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" do marca 2022 r. W kwietniu 2022 r. klient nie posiadał żadnego dochodu. Niniejsze skutkowało obniżeniem świadczenia w formie zasiłku stałego w kwietniu 2022 r. z przysługującej kwoty 719 zł na kwotę 476 zł.

Powyższe stanowi naruszenie art. 8 ust. 3 i art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli decyzją zmieniającą przyznano klientowi świadczenie za kwiecień 2022 r. w pełnej wysokości i dokonano wyrównania świadczenia.

Ponadto, w tym przypadku do dochodu klienta wliczono zasiłek celowy w kwocie 300 zł miesięcznie, przyznany na okres od stycznia do marca 2022 r. z rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu", obniżając kwotę zasiłku stałego w tym okresie o ww. kwotę. Niniejsze stanowi naruszenie art. 8 ust. 4 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, stanowiącym, że do dochodu nie wlicza się zasiłku celowego.

W 2. przypadku w zakresie specjalnego zasiłku celowego, do dochodu klienta wliczono kwotę świadczenia uzupełniającego, co stanowi naruszenie art. 8 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej.

W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze nie wskazano miejsca świadczenia usług, co stanowi naruszenie art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. W sentencji decyzji nie określono wysokości odpłatności, co jest niezgodne z § 3 Uchwały Nr XXIII/179/2004 Rady Miejskiej w Krzyżu Wlkp. z dnia 30 listopada 2004 r. i narusza art. 107 § 1 pkt 5 K.p.a.

W 3 przypadkach wydano decyzje zmieniające z mocą wsteczną, co stanowi naruszenie art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, w związku z art. 6 K.p.a. Decyzja wydawana na podstawie art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej ma charakter konstytutywny, co oznacza, że decyzja taka może wywierać wyłącznie

skutek na przyszłość. Brak jakichkolwiek podstaw by zmieniać decyzję przyznającą prawo do określonych świadczeń z pomocy społecznej wstecz, np. z chwilą zmiany sytuacji dochodowej uprawnionego.

Wielokrotnie stwierdzono błędy w zakresie elementów i podstaw prawnych decyzji.

W 4 przypadkach w zakresie specjalnego zasiłku celowego, w których przyznano świadczenia z urzędu na wniosek pracownika socjalnego, w podstawie prawnej decyzji przywołano art. 102 ust. 1, zamiast art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

W 11 przypadkach w podstawie prawnej decyzji przyznającej specjalny zasiłek celowy przywołano art. 17 ust. 1 pkt 4 dotyczący zasiłków okresowych, zamiast art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

W 3 przypadkach w zakresie usług opiekuńczych, w decyzjach zmieniających, w podstawie prawnej przywołano art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, bez wskazania art. 106 ust. 3b i ust. 5.

We wszystkich decyzjach przyznających usługi opiekuńcze wydanych w trybie art. 108 K.p.a. nie wskazano i nie uzasadniono nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Ponadto, ww. decyzje nie zawierały uzasadnienia prawnego i zawierały lakoniczne uzasadnienie faktyczne.

We wszystkich sprawdzonych decyzjach przyznających specjalnych zasiłek celowy w uzasadnieniu decyzji nie wskazano szczególnych okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy w formie specjalnego zasiłku celowego.

W większości sprawdzonych decyzji stwierdzono brak uzasadnienia faktycznego.

Ponadto, stwierdzono poniżej opisane uchybienia.

W 38 decyzjach łącznie (w zakresie zasiłków stałych, celowych, okresowych, specjalnych celowych, usług opiekuńczych), w podstawie prawnej wpisano niewłaściwy publikator tekstu jednolitego ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm., zamiast Dz. U. z 2021 r., poz. 2095). Ponadto, wskazano niewłaściwą nazwę ustawy poprzez dopisanie sformułowania "oraz niektórych innych ustaw".

W 5 decyzjach przyznających zasiłek stały przywołano nieaktualny publikator ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych

ze środków publicznych, tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 ze zm., zamiast obowiązujący w dniu wydania decyzji Dz. U. z 2021 r., poz. 1285.

Opisane wyżej nieprawidłowości i uchybienia stanowią naruszenie art. 107 § 1 i § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, zalecam:

1. Podjąć działania mające na celu zwiększenie zatrudnienia pracowników socjalnych, zgodnie ze wskaźnikiem określonym w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.
2. Podjąć działania w kierunku realizacji współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie wskazanym w art. 17 ust. 2 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej.
3. Ustalać dochód osób korzystających z pomocy społecznej zgodnie z art. 8 ust. 3, ust. 4 i ust. 4a ustawy o pomocy społecznej.
4. Wskazywać miejsce świadczenia usług w decyzjach przyznających usługi opiekuńcze, zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, a w rozstrzygnięciu decyzji ustalać odpłatność za usługi, zgodnie z § 3 Uchwały Nr XXIII/179/2004 Rady Miejskiej w Krzyżu Wlkp. z dnia 30 listopada 2004 r.
5. Dokonywać zmian decyzji zgodnie z art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej to jest z mocą obowiązywania w przyszłości.
6. Wydawać decyzje zgodnie z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, uwzględniając wszystkie elementy i zachowując szczególną staranność. Przytaczać przepisy adekwatnie do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia decyzji.

Ponadto, w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, rekomenduję zachowanie staranności w przytaczaniu publikatorów aktów prawnych.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł. Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

/-podpisano bezpiecznym podpisem
elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/

Do wiadomości:

Rada Miejska w Krzyżu Wlkp.

Dokument do BIP przygotowała Irena Rakowicz – inspektor wojewódzki

Data przygotowania dokumentu do BIP: 17.04.2023 r.